

2024. MÁRCIUS

Tartalom

Több ezer gazdának jelentenek elérhető finanszírozást a kamattámogatási programok.....	2
Több mint 160 ezer kilónyi tejet adott egy magyarországi tehén	3
Kijöttek az adatok: megtorpant az infláció markáns csökkenése.....	4
Drágább lett a cukor, a hús és a tej.....	6
Együttműködési megállapodást írt alá a K&H és a Tej Terméktanács.....	6
Sokan abbahagyták a tejtermelést, és ez csak folytatódni fog	7
Megtorpant a nyers tej áremelkedése, de az egy évvel korábbihoz képest jóval olcsóbban tejeltek a tehenek	8
Jön a vadonatúj gazdavédelmi törvénycsomag Magyarországon	9
"A magyar tejágazat rendkívül kitett az európai piaci viszonyoknak"	12
Folytatódik az öntözésfejlesztés támogatása.....	13
Jelentősen csökkent tavaly a belföldi és külföldi értékesítés több ágazatban is	14
Csökkenő felvásárlási ár, újra import dobozos tej a polcokon – mi lesz így?	15
Itt az infláció új csomagolása, majd kiszúrja a szemünket	16
Így változtak az árak: az energia-, illetve az élelmiszeripar felől is jó hírek jöttek	19
Elárasztja a szlovák tej Magyarországot	20

Több ezer gazdának jelentenek elérhető finanszírozást a kamattámogatási programok

2024. március 5.

Több ezer gazdának jelentenek elérhető finanszírozást a jelentős költségvetési források biztosításával működő kamattámogatási programok - mondta az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára kedden Budapesten.

Feldman Zsolt kijelentette: a mezőgazdaságban minden finanszírozási eszköz szerepe felértékelődött, ma Magyarországon a teljes gazdasági hitelállományon belül 14,6 százalék a mezőgazdasághoz és az élelmiszeriparhoz kapcsolódik. Így a finanszírozók oldaláról is jelentős tételt jelent az agrárium - tette hozzá.

A mezőgazdaság hitelállománya 2023 harmadik negyedévében 1050 milliárd forint közelében volt, ennek 69 százaléka kamattámogatott vagy kedvezményes konstrukció - ismertette.

A hitelállományból a társas vállalkozások 670 milliárd, egyéni gazdaságok 377 milliárd forinttal részesedtek.

Tájékoztatása szerint az egyéni gazdaságoknál dominánsak a beruházási hitelek, náluk a hitelállomány 60 százaléka a szántóföldi növénytermesztéshez kapcsolódik. A társas vállalkozásoknál a legjellemzőbb az állattenyésztéshez kapcsolódó hitelállomány, 42,7 százalékkal, és 36,8 százalék a szántóföldi növénytermesztés.

Feldman Zsolt szólt a Nemzetgazdasági Minisztérium égisze alatt tavaly indult Agrár Széchenyi Kártya Max+ konstrukcióról, amely öt százalékos kamatköltséggel érhető el valamennyi termelőnek százmillió forintos hitelösszegig. Erre eddig 4500 igény érkezett összesen 112 milliárd forint összegben, közülük már 2950 termelő megkötött hitelszerződéssel rendelkezik 75 milliárd forint értékben. A gazdák átlagosan 25 millió forintos hitelhez jutnak. Hozzátette: az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel konstrukcióban 610 beruházási hitelt nyújtottak már 31 milliárd forintot meghaladó összegben.

Feldman Zsolt jelezte azt is, hogy 2023 októbere óta a mezőgazdasági termelők által benyújtott egységes kérelmekhez kapcsolódóan 152 ezer termelő jutott hozzá 422 milliárd forinthez. Az államtitkár fontosnak nevezte a likviditás biztosítása mellett a fejlesztések, hatékonyságnövelő beruházások segítségét. Ennek érdekében idén lehetővé teszik a beruházásokhoz kapcsolódó biztosítékmentes előlegfinanszírozást legfeljebb a támogatás 25 százalékáig.

Azon is dolgoznak, hogy egy-egy beruházásnál - túl azon, hogy azokat 50 százalékos támogatási intenzitással finanszírozzák -, elszámolhatóvá tegyék a kezességvállalási díj költségét, valamint akár tíz százalékig a kamatköltséget is - mondta a politikus.

Herczegh András, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) ügyvezető igazgatója hangsúlyozta: a finanszírozási eszközök szerepe a nehéz helyzetben felértékelődik. Azonban a hitelforrások nyújtásában olyankor, amikor a bankok és a hitelfelvevők is óvatosak, kiemelt jelentősége van a hitelgaranciának.

Közlte: jelenleg mintegy 21 ezer gazdálkodó mögött vállalnak aktív kezességet, az érintett hitelállomány meghaladja a 600 milliárd forintot.

Tájékoztatása szerint tavaly különösen a növénytermesztők körében nőtt a likviditási hitelek mértéke, a 2022-es 59 milliárdról 129 milliárdra, míg az állattenyésztésben 35-ről 50 milliárdra emelkedett a kihelyezett hitelösszeg. Tavaly 76 milliárd forintnyi beruházási hitel felvételét támogatták, amelyek közt földvásárlás, ingatlanfelújítás, gépvásárlás egyaránt szerepelt - mondta.

Herczegh András szerint a mezőgazdasági vállalkozások, főleg a növénytermesztők az elmúlt tíz évben kiváló adósok voltak.

Forrás: www.kormany.hu

Több mint 160 ezer kilónyi tejet adott egy magyarországi tehén

2024. március 7.

Arany, platina és gyémánt törzskönyvvvel ismerik el a rekord tejtermelést a szarvasmarha ágazatban. A holstein-fríz fajta egyedei hihetetlen eredményekkel büszkélkedhetnek.

Nem könnyű kiérdemelni az elit törzskönyvet, de a holstein-fríz kimagasló egyedei számára nincs lehetetlen – olvasható a Magyar Állattenyésztők Lapjában. A holstein-fríz fajta messze földön híres kiváló tejtermeléséről, mely máig képes a határait feszegetni. A genetika, a tartástechnológia, a takarmányozás fejlődése nemcsak a tejmennyiséget és -minőséget, hanem a tejtermelés hatékonyságát is folyamatosan egyre magasabb szintre emeli.

A kimagasló teljesítményeket a világ különböző országaiban prosperáló tenyésztőegyesületek elismerik és nyilvántartják, amely alól a magyarországi Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete sem kivétel.

Az egyesület 1995-ben alapította újra az Aranytörzskönyvet a fajta azon kiemelkedő egyedeinek regisztrálására, amelyek életteljesítménye elérte a minimum 100.000 kg tejet. Egy átlag magyar holstein napjainkban megközelítőleg 25-26.000 kg tejet termel egész élete során. Tehát nagyjából az átlagtermelés négyszerese szükséges ahhoz, hogy egy egyed bekerüljön az úgynevezett elit tehenek közé.

Az alapítás évében az első két aranytörzskönyves tehén *Göndör* volt Hódmezővásárhelyről (Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaság) és *Bicskás* Nyékládházáról (Hejőmenti Állami Gazdaság), akik 10, illetve 12 laktációval a hátuk mögött szakították át a képzeletbeli szalagot. 1996-ban három, 1997-ben kilenc, 1998-ban már tizenegy egyed érkezett, és a számuk a tejtermelés emelkedésével folyamatosan nőtt. Az elmúlt 28 év alatt összesen 1303 holstein egyed került be az Aranytörzskönyvbe.

A fajtában rejlő potenciál pedig újabb hihetetlen teljesítményekre sarkallhatja a holstein nagyjait. A következő elismerés a Platinatörzskönyv, amelyhez 130.000 kilogrammos életteljesítmény szükséges. Az aranytörzskönyvben szereplő több mint 1.300 tehénnel szemben ebben a magasságban már csak 41 egyedet tartanak nyilván Magyarországon.

Az első platinatörzskönyves egyedet a Komáromi Mg. Zrt. tenyészetében élő *Lina* személyében regisztrálták, majd négy év szünet után 2009-ben avatták a kisújszállási Nagykun Mg. Szövetkezet tenyészetében a második egyedet, *Katit* és ma már a 42. tehén oklevele is elkészült, Mocsán *Sio* (Búzakalász Mg. Szöv.), már csak az avatási ünnepségre vár. Ezen a szinten azonban a magas tejtermelés már kevés. Itt már a termelést támogató küllemi tulajdonságok mellett az egészségi állapotnak is dacolnia kell az életkorral, hiszen egyik a másik nélkül nem létezik.

A Gyémánttörzskönyv a csúcok csúcsa. Itt már 150.000 kilogrammos életteljesítmény a belépő szint. A magyarországi holstein történelem folyamán mindössze hat ilyen egyedet sikerült regisztrálni, a legutóbbit épp tavaly karácsony előtt, Hajdúböszörményben a Formula GP Kft. tenyészetében. A 150.000 kilogrammnyi tej elszállításához hat kamionra lenne szükség. Erre a "tehénefeletti" teljesítményre már csak olyan egyedek képesek, amelyek nagyszerűen alkalmazkodtak környezetükhöz, az előttük álló feladatokhoz, kiváló egészségi állapotban, maximális komfortban élik életüket, mert ezek nélkül a tenyésztők nélkül a genetikai potenciál nem képes kibontakozni.

Az eddigi magyar termelési rekordot a paksi – Milkman Földesi Tejtermelő Kft. – tenyésztésű, a Gyémánttörzskönyvben 2016-ban negyedikként regisztrált Begónia nevű tehén tartja (Mountain x Dollár apaságú), aki 16 évesen 12 borjúval a háta mögött Magyarországon eddig egyedülálló módon, átlépte a 160.000 kilogrammos álomhatárt és 160.839 kilogrammal állította

be a rekordot, amellyel a mai napig a képzeletbeli dobogó legfelső fokán áll. Begónia érdekessége, hogy a rekord felállításának idején lánya is bekerült az Aranytörzskönyvbe.

E számok tökéletesen mutatják, hogy a holstein, mint világfajta a tejtermelés tekintetében olyat tud alkotni, amire a világon semmilyen más faj vagy fajta nem képes. A világrekord minimum 216.000 kilogramm feletti tejtermelési szint lenne, amit eddig a világon csupán három tengerentúli tehénnek sikerült teljesítenie, ám a 217.000 kilogrammot még senki nem lépte túl. Ám mint tudjuk: a holstein-fríz számára semmi sem lehetetlen.

Forrás: www.agroinform.hu

Kijöttek az adatok: megtorpant az infláció markáns csökkenése

2024. március 8.

Februárban a fogyasztói árak átlagosan 3,7 százalékkal haladták meg az egy évvel korábbiakat. Januárhoz viszonyítva átlagosan 0,7 százalékkal emelkedtek az árak – tájékoztatott erről a Központi Statisztikai Hivatal (KSH). Az üzemanyagok 6,7 százalékkal drágultak.

A tavalyi év második felében már tartós deflációt lehetett tapasztalni Magyarországon. Januárban a fogyasztói árak átlagosan 3,8 százalékkal haladták meg az egy évvel korábbiakat, decemberhez viszonyítva 0,7 százalékkal emelkedtek az árak. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) februári adatai szerint az árak 3,7 százalékkal haladták meg az egy évvel korábbiakat, januárhoz viszonyítva átlagosan 0,7 százalékkal emelkedtek.

Leginkább a cukor drágult, a háztartási energia viszont olcsóbb lett

A tavalyi adatokhoz képest az élelmiszerek ára 2,2 százalékkal nőtt, ezen belül

- leginkább a cukoré (32,8 százalék),
- a csokoládé és kakaóé (14,4 százalék),
- az alkoholmentes üdítőitaloké (12,7 százalék),
- a bűféáruké (12,2 százalék),
- valamint a sertéshúsé (9,4 százalék).

A termékcsoponton belül a liszt ára 19,6, a tojásé 19,1, a sajté 15,6, a vaj és vajkrémé 15,3, a száraztésztáé 13,4, a tejé 11,2 százalékkal csökkent.

A háztartási energia 9 százalékkal olcsóbb lett, ezen belül a vezetékes gázért 19,3, az elektromos energiáért 3,3, a tűzifáért 1,9 százalékkal kellett kevesebbet fizetni. Azonban, ahogy azt számos prognózis előre leszögezte, a szolgáltatások ára 10 százalékkal nőtt (a tavalyi évi átárzásokat most érvényesítik a termékcsoportban), ezen belül

- a lakbér 14,4, a járműjavítás és -karbantartás 10,8, az autópályadíj, gépjárműkölcsönzés, parkolás 10,8, a sport- és múzeumi belépők 9,5, az üdülési szolgáltatás 9,7 százalékkal drágult,
- az utazás munkahelyre, iskolába 21,7 százalékkal olcsóbb lett.

A szeszes italok, dohányárak ára 5,3, ezen belül a szeszes italoké 5,9 százalékkal emelkedett. Az állateledel árak 11,9, a mosó- és tisztítószerké 11,0, a gyógyszer, gyógyáraké 7,3, a testápolási cikkeké 4,7 százalékkal növekedett.

A tartós fogyasztási cikkekért 2 százalékkal kevesebbet kellett fizetni, ezen belül a használt személygépkocsik ára 10,5 százalékkal csökkent, a konyha- és egyéb bútoroké 6,9, a fűtő- és főzőberendezéseké 2,3, a szobabútoroké 2,1, az új személygépkocsiké 1,3 százalékkal nőtt. Az előző évhez képest a járműüzemanyagok 2,4 százalékkal olcsóbbak lettek.

Az elemzői várakozások döntő többsége úgy szól, hogy januárban látni lehetett a mélypontot. Az év következő hónapjaiban stagnálást várnak, majd az árak enyhén emelkedhetnek.

A mostani éves adat stagnálást mutat, enyhén tapasztalható a defláció.

Tavaly 17,6 százalékkal nőttek a fogyasztói árak, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) várakozása szerint az idei éves infláció 4–5,5 százalék közé várható, míg 2025-ben és 2026-ban 2,5–3,5 százalék között alakulhat. A kormány idei inflációs várakozása 5,2 százalék.

Elképesztően drágultak az üzemanyagok

Fontos az adatokat a múlt hónaphoz viszonyítva megvizsgálni. Januárhoz képest a fogyasztói árak átlagosan 0,7 százalékkal emelkedtek, hasonlóan az előző hónaphoz: januárban decemberhez viszonyítva szintén 0,7 százalékkal emelkedtek az árak.

Az üzemanyagok ára 6,7 százalékkal nőtt.

Az élelmiszerek átlagosan 0,2 százalékkal drágultak, ezen belül az idényáras élelmiszerek (burgonya, friss zöldség, friss hazai és déli gyümölcs) 1,1, a csokoládé és kakaó 1,5, az alkoholmentes üdítőitalok 1,1, a bűféárak 0,7, a péksütemények 0,6, a kenyér 0,5 százalékkal többre, a cukor 3,4, a kávé 2,0, a tojás 1,5, a baromfi 1,3, a vaj és vajkrém, illetve a sertéshús 1,2–1,2, a tejtermékek pedig 1,1 százalékkal kevesebbe kerültek.

A háztartási energia 0,6 százalékkal drágult, ezen belül a vezetékes gázért 1,7 százalékkal többet, a tüzfáért 2,2 százalékkal kevesebbet kellett fizetni. A szolgáltatások 0,6 százalékkal drágultak, ezen belül a járműjavítás és -karbantartás 1,5, a lakbér, illetve a lakásjavítás és -karbantartás 1–1 százalékkal.

Nagy Márton: Az infláció összeomlott

Nagy Márton nemzetgazdasági miniszter az adatokat a közleményében úgy értékelte, hogy a kormány már októberre egy számjegyre szorította vissza az áremelkedés mértékét, ami januárra 3,8 százalékra mérséklődött. Így 2024. elejére a magyar infláció gyakorlatilag összeomlott, kevesebb, mint hatodára esett vissza, és ez a csökkenés folytatódott februárban.

Nagy Márton nemzetgazdasági miniszter kiemelte: „az infláció összeomlása annak köszönhető, hogy a kormány olyan célzott és eredményes intézkedéseket vezetett be, mint az online árfolyelő rendszer és a kötelező akciózás.” A miniszter azt is kifejtette, hogy a szeptemberi fordulat óta ismét nőnek a reálbérek köszönhetően az infláció folyamatos mérséklődésének, és a decemberi 15 százalékos minimálbér, valamint 10 százalékos garantált bérminimum emelésnek és ezt fogja tovább erősíteni a pedagógus béremelés és az általános bérdinamika is. „2024-ben, a tartósan alacsony inflációt és az idei évre vonatkozó bérájanlatokat figyelembe véve akár 5-6 százalék feletti mértékben is emelkedhetnek a reálkeresetek” – összegezte.

Majd azt is hozzátette, az infláció sikeres letörését követően a kormány már minden erejével a 2024-es év fő feladatára, a gazdasági növekedés helyreállítására fókuszál. Ennek eléréséhez a hazai munkaerő-tartalékok mozgósításával tovább kell fokozni a 15-64 éves korosztály munkaerőpiaci aktivitását, a beruházási rátát 25 százalékos szint felett kell tartani, valamint a fogyasztói bizalom erősítésével és az óvatossági motívum oldásával helyre kell állítani a lakossági fogyasztást.

Most ismét a jegybank következik

Kiss Péter, az Amundi Alapkezelő befektetési igazgatója szerint az előzetes várakozásunkhoz (3,5 százalék) közel álló, ugyanakkor a konszenzusnál alacsonyabb februári inflációs adat azt jelzi, hogy a bázishatások kezdenek kifulladásra, a csökkenő pálya könnyű részének végéhez értünk. Úgy vélekedett, hogy ezzel szinte biztosra vehető: Folytatódik a kamatcsökkentési ciklus a kitűzött 6-7 százalékos év közepi cél irányában. A döntéshozók továbbra is a 75 és a 100 bázispont között mérlegelhetnek.

Szerinte a mai adat mellett a 100 bázispont mellett szól a tőkepiacok viszonylagos stabilitása és az Európai Központi Bank legutóbbi galamblelkű nyilatkozata, amely kilátásba helyezte az európai kamatcsökkentést.

A 75 bázispontos csökkentést csak a forint gyengélkedése indokolná, de a jó hangulat átmeneti megnyugvást hozhat az árfolyamban. Az év közepéig előre tekintve azonban az látszik, hogy a feltehetőleg júniusig szinten maradó európai alapkamat, és az addig folyamatosan csökkenő

hazai irányadó kamatszint miatt erodálódó kamatkülönbözet nem hat majd támogatólag az árfolyamra – húzta alá Kiss Péter.

Forrás: www.index.hu

Drágább lett a cukor, a hús és a tej

2024. március 8.

Februárban már a hetedik egymást követő hónapban csökkent az élelmiszer-alapanyagok árának nemzetközi mutatója, mivel a főbb gabonafélék alacsonyabb nemzetközi jegyzése érdemben ellensúlyozta a cukor és a hús árának emelkedését – olvasható az ENSZ Élelmészügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) mai közleményében.

A FAO élelmiszerár-index – ami a nemzetközi kereskedelem legfontosabb élelmiszer-alapanyagainak havi árváltozását követi – februárban átlagosan 0,7 százalékkal zárt alacsonyabban januárhoz képest és 10,5 százalékkal alacsonyabban az egy évvel ezelőtti mutatóhoz képest.

A gabonafélék árindexe februárban 5,0 százalékkal csökkent és 22,4 százalékkal került a 2023. februári szint alá. A legnagyobb mértékben a kukorica exportára csökkent a dél-amerikai nagy betakarítási várakozások és az Ukrajna által kínált versenyképes árak közepette, míg a nemzetközi búzaárak főként az Orosz Föderáció dinamikus exportja miatt csökkentek. A rizsfélék nemzetközi ára szintén csökkent februárban, 1,6 százalékkal.

Eközben a FAO növényi olajokra vonatkozó árindexe januárhoz képest 1,3 százalékkal csökkent, és 11 százalékkal múlta alul a 2023. februári értéket. A nemzetközi szójaolajárak jelentősen csökkentek a dél-amerikai szójabab bőséges terméskilátásai miatt, míg a napraforgó- és a repceolaj árát lenyomták a nagy globális exportkészletek. A pálmaolaj világpiaci ára februárban a szezonhoz képest alacsonyabb termelés miatt kismértékben

A cukor árindexe ezzel szemben februárban 3,2 százalékkal emelkedett. Az emelkedés tükrözte a következő időszak termésével kapcsolatos aggodalmakat Brazíliában az aszályos időszakot követően, valamint a két vezető exportőr ország, Thaiföld és India termelésének várható csökkenését.

A húsfélék árindexe 1,8 százalékkal emelkedett januárhoz képest, a baromfihús jegyzése emelkedett a legnagyobb mértékben, amelyet a marhahús követett, amit az ausztráliai szarvasmarhaexportot megzavaró heves esőzések befolyásoltak. Enyhe emelkedést mutatott a sertéshús ára is a magasabb kínai kereslet és a szűkös nyugat-európai kínálat miatt. A birkahús nemzetközi ára részben az ausztráliai állománycsökkentést követő rekordtermelés miatt csökkent.

A tejtermékek ára 1,1 százalékkal emelkedett, az ázsiai vásárlók vaj iránti megnövekedett importkereslete okán. A tejpor- és a sajt ára kismértékben, de emelkedtek.

Forrás: www.piacprofit.hu

Együttműködési megállapodást írt alá a K&H és a Tej Terméktanács

2024. március 13.

A hazai tejágazat jövőbeni fejlődése és az innovatív beruházások elősegítése érdekében megújította együttműködési megállapodását a K&H Bank és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács - közölték a felek.

A közleményben jelezték: európai uniós szinten 2035-ig több mint 2 millióval csökkenhet a tejelő tehénállomány, miközben az egy tehénre jutó tejhozamok növekedni fognak. Ahhoz,

hogy ezzel a hazai tejágazat is lépést tudjon tartani, energia-, munkaerő- és mérethatékony telepek szükségesek.

A K&H több mint tíz éve, 2012 óta kiemelt pártoló tagja a terméktanácsnak. Az újabb három évre szóló egyezmény értelmében a K&H kiemelt pártoló tagként egyebek mellett tanácskozási joggal vehet részt a szervezet eseményein, továbbá rendszeres kétoldalú egyeztetések megszervezésével támogatja annak eredményes működését és céljainak elérését.

Demeter Zoltán, a K&H agrárüzletág-vezetője a közlemény szerint kifejtette: az agrárhitelekben belül a K&H állattenyésztéshez kapcsolódó portfóliójának aránya 43 százalék, ami csaknem 1250 ügyfelet jelent. Aktívan részt kívánnak venni a szektor további fejlesztésében, fejlődésében, ennek egyik pillére az együttműködési megállapodás meghosszabbítása.

Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója kiemelte: a tejágazatnak az elmúlt években számos kihívással kellett szembenéznie, sok tejtermelő fejezte be tevékenységét. Az ágazaton belül újra kell indulnia a tejtermelői és az ipari fejlesztéseknek, erősödnie kell az összefogásoknak, amelyek eredményeként megvédhetik a tejtermelőket, növelhetik a feldolgozóknál az értékesítést, a hatékonyságot, bővíthetik a termékpalettát és a kapacitást; a folyamattal a lakosság tej- és tejtermék fogyasztása is bővíthet.

Forrás: www.novekedes.hu / K&H – TT sajtóközlemény

Sokan abbahagyták a tejtermelést, és ez csak folytatódni fog

2024. március 13.

Az elmúlt két évben jelentősen csökkent a tejtermelők száma, és az előrejelzések szerint uniós szinten is drasztikus az állománycsökkenés, ám ezzel egy időben az egy tehénre jutó tejhozamok növekedése várható. A hazai termelőknek csak fejlesztésekkel lehet esélyük ezzel lépést tartani.

Az előrejelzések szerint 2035-ig 19,7 milliőról 17,3 millióra csökken az unióban a tejelőtehen-állomány, viszont az egy tehénre jutó tejhozamok növekedni fognak, a számítások szerint az évi 7700 kilogrammról 8500 kilóra – mondta Demeter Zoltán, a K&H Agrárüzletág vezetője a bank és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács stratégiai megállapodásának megújítása alkalmából rendezett tájékoztatón. Ahhoz, hogy ezzel a teljesítménynövekedéssel a hazai tejszektor is lépést tudjon tartani, hatékonyabbá kell tenni a tejtermelést az energia, a munkaerő és a méret szempontjából is – nyomatékosította. Kulcskérdéssé válnak a takarmányozási és genetikai szempontok, a fenntarthatósági elvárások pedig elsősorban trágyakezelési és energetikai beruházásokra ösztönzik a tejtermelőket.

Demeter Zoltán elmondta, hogy a K&H agrárkötődése jelentős, és ezen belül is nagy teret kap a hitelezésben az állattenyésztés, amely az összes mezőgazdasági hitelállományuk 43 százalékát teszi ki, közel 1250 ügyféllel. A banknak egyébként 120 ezer vállalati ügyfele van, tavaly a vállalati hitelportfóliójuk 13 százalékkal, vagyis a piaci átlag fölött nőtt. Agrár- és élelmiszeripari hitelállományuk 300 milliárd forintot tesz ki, a mezőgazdaságban 27, az élelmiszeripart is számolva pedig 22 százalékos a piaci részesedésük.

Egy éve 26 százalékkal volt magasabb a nyerstej ára, mint most – érzékeltette a tejszektor által elszenvedett nagy ármozgást Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója. Ezt a termelők jelentős része nem bírta: a februári adatok szerint egy év alatt 4 százalékuk hagyta abba a tehentartást, két évre visszatekintve pedig 9 százalékkal lettek kevesebben.

Ez egyben a termelés koncentrációját is jelentette, a tehenállomány ugyanis ezekben az időszakokban ennél kisebb mértékben, 3, illetve 5 százalékkal apadt. Általában igaz, hogy a tejpiacon szezonális hatások érvényesülnek, az első fél év a nagyobb hozamok miatt nehezebb.

A termékpálya feldolgozói részéről elmondta, hogy a dobozostej-piac rendben van, ugyanakkor a magasabb hozzáadott értékű termékekben nagy adóssága van a hazai tejiparnak. Ezt erősítette meg Balázs Ildikó, a szakmaközi szervezet kereskedelmi oldalát képviselő társelnök, aki szerint néhány termék nagyon hiányzik a hazai gyártók kínálatából, ezért ezen a területen innovációkra van szükség. A társelnök azt is elmondta: itthon 10 százalékos fogyasztáscsökkenés tapasztalható a tej- és tejtermékpiacon.

E trend visszafordítását nehezítik a kiskereskedelmet sújtó terhek, a bizonytalan szabályozási környezet – tette hozzá.

Harcz Zoltán arról is beszélt, hogy a tejtermékpálya szereplőinél nagy az érdeklődés az uniós pályázatok iránt, és információik szerint az állattartó telepek és az élelmiszeripari üzemek fejlesztésének támogatására szóló felhívásokat is 150-150 milliárd forintot kerettel hirdetik meg, és külön kezelik a kis és nagy szereplőket.

Mint a Világgazdaság kérdésére elmondta, az árfolyam is nagy bizonytalanságot okoz, a nyerstej-értékesítési szerződések nagy részében ugyanis az árképletben az uniós átlagár is szerepel. Bizonytalanságot jelent az is, hogy milyen lesz a termés, az aszályt ugyanis a tejtermelők nagyon megsínylik.

Forrás: www.vg.hu

Megtorpant a nyers tej áremelkedése, de az egy évvel korábbihoz képest jóval olcsóbban tejeltek a tehenek

2024. március 20.

Az elmúlt hónapok mérsékelt termelői tejárnövekedése megállt, miközben a tejek és tejtermékek fogyasztói ára a legtöbb terméknel csökkenő pályán van.

Nem emelkedett tovább a nyers tej termelői ára februárban: az egy kilogrammra vetített országos átlagára 164,3 forint volt, ami a zsírtartalom 0,07, a fehérjetartalom 0,06 százalékpontos romlása és az alapár 1 százalékos növekedése mellett alakult ki – közölte az Agrárközgazdasági Intézet (AKI).

A februári átlagár 24 százalékkal maradt el az előző év azonos hónapjában mért értéktől. A felvásárolt mennyiség az előző havihoz képest 2 százalékkal csökkent, míg az egy évvel korábbi 5 százalékkal haladta meg. A nyers tej kiviteli ára 156,25 forint volt 2024 februárjában, ami az előző havihoz képest 1 százalékkal, az előző év azonos hónapjához viszonyítva pedig 12 százalékkal nőtt. Bár az exportár 5 százalékkal volt alacsonyabb a termelői átlagárnál, az AKI adatai szerint a nyers tej kiszállítása 9 százalékkal bővült az egy évvel korábbi mennyiséghez viszonyítva.

Mérséklődött az ármozgás a feldolgozók átadási áraiban is: az AKI egy terméknel, az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos UHT-tejnél mért minimális, 1 százalékos áremelkedést havi alapon, a tejföl és a gyümölcsös joghurt feldolgozói ára stagnált, míg a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos UHT-tejé 2, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 3, az adagolt vajé pedig 4 százalékkal csökkent.

Az árcsökkenés a legtöbb terméknel a boltokban is jellemző volt februárban, a KSH adatai szerint ugyan a trappista tömörsajt és a gyümölcsös joghurt fogyasztói ára 1-1 százalékkal emelkedett, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos UHT-tejé stagnált, a 2,8 százalékos zsírtartalmú ESL-tej és a 20 százalékos zsírtartalmú tejföl 1-1, az 1,5 százalékos zsírtartalmú ESL-tej 2, az adagolt vaj pedig 4 százalékkal lett olcsóbb a múlt hónapban.

A piaci előrejelzések szerint az Európai Unióban és Magyarországon is csökkenni fog a tehénlétszám 2035-ig, az egy tehenre jutó tejhozamok viszont nőni fognak. A hazai tehenészetekben ezért kulcskérdéssé váltak a hatékonyságjavító fejlesztések.

Európában csökkenő pályán van a nyers tej ára: az azonnali (spotpiaci) ára Olaszországban a tavalyi 48. és az idei 12. hét között 12 euróval 45,5 euróra csökkent 100 kilogrammonként, míg Hollandiában idén a 2. és a 10. hét között 100 kilogrammonként 5 euróval 40 euróra esett a spotpiaci ár.

A világpiacon is csökkenő a trend, de éves alapon kisebb mértékű volt az árcsökkenés, mint Magyarországon, ahol az idén januári ár 26 százalékkal maradt el az előző év azonos hónapjának átlagárától. A nemzeti valutában kifejezett nyerstej-ár ugyanis ebben az időszakban Új-Zélandon 8, az USA-ban 13, míg az Európai Unióban 16 százalékkal csökkent. Az ömlesztett vaj világpiaci ára 2024 11. hetében 32 százalékkal, a teljes tejporé 1 százalékkal emelkedett, míg a sovány tejporé 3 százalékkal, a cheddar sajté 7 százalékkal csökkent 2023 azonos hetéhez képest.

Forrás: www.vg.hu

Jön a vadonatúj gazdavédelmi törvénycsomag Magyarországon

2024. március 20.

Termelővédelmi törvénymódosítási csomagot terjeszt be a kormány az Országgyűlés elé, annak érdekében, hogy javítsa a gazdálkodók felvásárlókkal szembeni alkupozícióit - mondta el Andréka Tamás, a Portfolio Csoport Agrárium 2024 Konferenciáján. Az Agrárminisztérium államtitkára ismertette, mely pillérek mentén tervezik megerősíteni a termelők helyzetét, és mely eszközök állnak majd a szerződő felek rendelkezésére annak érdekében, hogy kölcsönösen gyümölcsöző legyen az együttműködésük. A szakemberek szerint ugyanakkor vannak a termelők, feldolgozók és kereskedők kapcsolatainak olyan vetületei is, ahol nem biztos, hogy szükség van kötelező szerződésekre, valamint megvitatták a törvénycsomag egyes rendelkezéseinek esetleges problémáit is.

Andréka Tamás, az Agrárminisztérium államtitkára az új törvénycsomagról elmondta, hogy a szabályozás célja az volt, hogy a mezőgazdasági termelők rendszerint kisebb érdekérvényesítő képességgel rendelkeznek, mint az ellátási láncban felettük álló feldolgozók, felvásárlók és kereskedők. Emellett általános cél az ellátási láncban képződő eredmények és kockázatok arányosabb megosztása is: ennek érdekében a már meglevő elemeken felül további előírások elfogadására lesz szükség a termelők védelmében. A módosítási csomagnál ezeken felül a termelők közötti horizontális együttműködés mellett a vertikális integráció megerősítését is célul tűzték ki.

A csomagnak négy pillére van: a kockázat megosztási rendelkezések alkalmazása a szerződésekben, a termeltetői együttműködés, a késedelmes fizetések szankciója és a tevékenységtől való eltiltás - ismertette Andréka Tamás.

Az egyes pillérek kapcsán az államtitkár elmondta, hogy a tervezett szabályozás elő fogja írni a kockázatmegosztási megállapodás szerződésbe foglalását, a mezőgazdasági vállalkozási szerződéseknél minden esetben kötelezően, az adásvételi szerződések esetében pedig akkor, ha azt azelőtt kötötték, mielőtt a vetés a földbe került volna, vagy a gyümölcs/szőlő termése fejlődésnek indult, illetve mielőtt haszonállatot telepítettek a termelőnél. A szakember úgy fogalmazott, hogy a cél az, hogy mezőgazdasági tevékenységen túlmutató kötelezettségekből eredő kockázatokat is el kell ismerni és meg kell osztani a vevő és az eladó között. A termeltetői együttműködés a termeltető és a termelő kölcsönös gazdasági érdekein alapuló, önkéntesen választható együttműködési forma, ami nemcsak a termelők helyzetét teszi kiszámíthatóbbá, hanem a feldolgozók alapanyag ellátottságának biztonságához is hozzájárul. Ide tartoznak például a termelők és a meghatározott tevékenységet folytató vállalkozások között létrehozott adásvételi szerződések, illetve az állattenyésztés terén a bérhizlalások - mondta el Andréka Tamás. Ezeknek a szerződéseknek az új szabályozás szerint elkülönítve kell tartalmaznia a

termeltető által beszerzett termékek, vagy általa nyújtott egyes szolgáltatások ellenértékét, és nem lehet része a termelő által igénybe vett támogatás. Fontos továbbá, hogy a termeltetői szerződésben foglalt áruszállításhoz és szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan ezen kívül más háttérmegállapodás nem köthető. Az államtitkár kifejtette, hogy termelési ágazatonként úgynevezett mintaszerződések határozhatják meg az érintett felek kölcsönös kötelezettségeit. Ezeket az agrárpolitikáért felelős miniszter az adott ágazatban működő szakmaközi szervezet, vagy ennek hiányában az Agrárkamara kezdeményezésére fogja jóváhagyni, emellett létre fog jönni az Államkincstár, mint kifizető ügynökség által vezetett termeltetői nyilvántartás is.

Andréka Tamás a késedelmes kifizetések szankciója kapcsán elmondta, hogy eddig is 30 napos fizetési határidőt írtak elő a vonatkozó jogszabályok, azonban késedelmes fizetés esetén a felek csak bíróság előtt érvényesíthették igényüket. Ezzel a törvénycsomaggal azonban bevezetésre kerülne a közvetlen jogkövetkezmények rendszere, amelynek értelmében a 30 napos fizetési határidő be nem tartása közvetlenül kerülne szankcionálásra. Ennek során a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szabhatna ki ágazatfelügyeleti bírságot, amelynek mértéke a meg nem fizetett ellenérték 10%-a, de legalább 1 millió forint lenne. A tevékenységtől való eltiltás kapcsán Andréka Tamás elmondta, hogy ebben az esetben azoknak a kereskedelmi vállalatoknak a tulajdonosait, illetve vezető tisztségviselőit tiltanák el a további nagykereskedelmi, vagy feldolgozó tevékenységtől, amelyek a mezőgazdasági termelőktől megkapott áru ellenértékét nemcsak, hogy nem fizették meg, hanem ennek a fedezetét is elvonták a felszámolás, vagy végelszámolás megkezdése előtt.

Az államtitkár végezetül közölte, hogy a törvénymódosító csomagot április 2-án tervezik benyújtani az Országgyűlés elé, és remélhetőleg 2025-ben már valamennyi rendelkezése hatályban lesz.

Milyenek a megoszlási arányok az egyes termékpályákon?

Az előadást követő kerekasztal-beszélgetésen felmerült a kérdés, hogy hogyan néznek ki az osztozkodási arányok az egyes termékpályákon. Ezzel kapcsolatban Apáti Ferenc, a FruitVeB elnöke elmondta, hogy nemrég készítettek egy felmérést a zöldség-gyümölcs termékpályákról, és azt tapasztalták, hogy az alma (almasűrítmény), a meggy (fagyasztott meggy), a csemegekukorica és a zöldborsó a legjelentősebb termékpályák, ezeknél a költségek 60-80%-a a feldolgozónál csapódik le, és 20-40%-a a termelőnél. Hasonló arányok voltak tapasztalhatóak a profitnál, ennek 50-75%-a a feldolgozónál, 25-50%-a pedig a termelőnél realizálódik.

A magas színvonalon termelő, megfelelő szaktudással és tőkével rendelkező termelők ilyen arányok mellett is meg tudnak élni - mutatott rá Apáti Ferenc.

Csorbai Attila, a Baromfi Termék Tanács (BTT) elnöke elárulta, hogy bár a baromfiágazatban különbözőek az integrációk, a termékpályák arányai hasonlóak a zöldségekéhez és gyümölcsökéhez. Mint mondta, ahol kialakultak a vertikális termékpályák, ott nem nagyon lehet látni különbséget, sokkal nagyobb különbségek vannak az egyes termelési szintvonalak és profitabilitás között, mint a vágóhidak és feldolgozóüzemek között.

A baromfi termékpályánál sokkal fontosabb az, hogy milyen színvonalon tudják végezni a termelést - mondta Csorbai Attila.

Petőházi Tamás, a Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ) elnöke rámutatott, hogy tavaly a gazdáknak hektáronként 100 ezer forint mínuszt sikerült elérni, illetve az árpa vetőmagnál 200 ezer forintos mínusz is kijöhetett. A szakember rámutatott, hogy a keresleti piacból kínálati piac lett, és új dolgok is megjelentek. Petőházi Tamás elmondta, hogy az elmúlt időszakban több alkalommal találkoztak olyan csalási módszerrel, amelynek során van egy termelő, árualappal. Megjelenik nála egy kereskedő, hosszasan alkudoznak, megállapodnak, majd a kereskedő elkezd eladni a gabonát. A kereskedő azonban valaki máshoz viszi az árut, aki nem fogadja el, ezért a kereskedő szól a termelőnek, akinek el kellene vinnie a rossz helyre leszállított árut. Ekkor jelenik meg egy új szereplő, aki a korábbi árnál olcsóbban megvásárolja a termelő áruját, majd leszállítja arra a telephelyre, ahol korábban nem fogadták el.

Cseh Tibor András, a MAGOSZ főtitkára szerint az osztozkodási alapnál három dolgot kell figyelembe venni: a költséget, a profitot és a kockázatot. Felmerül ugyanakkor a kérdés, hogy ki viseli a kockázatokat? A termelő és a feldolgozó, legkevésbé pedig a kereskedő, aki a leggyorsabban tud reagálni a változásokra. A szakember szerint korábban volt egy komoly egymásra utaltság a termelő és a feldolgozó között, ám ez felborult, amikor 2 éve bejött az ukrán import az országba, és egy olcsó alternatívát találtak a termelő árúja helyett.

Emiatt a feldolgozó és a kereskedő oldalon rekordprofitra tettek szert. Az ukrán import egyik legkomolyabb következménye az volt, hogy a termelő és a feldolgozó érdeke különvált - mondta Cseh Tibor András.

Mi várható a kötelező szerződések bevezetésével?

Andréka Tamás szerint a mezőgazdasági termelő egyben vállalkozó is, akinek a piacon is tudnia kell boldogulni. Akkor van baj, ha felborul a piaci egyensúly. Ezt amúgy a most ismertetett törvénycsomag nem fogja megoldani, de ez nem baj, mert nem is alkalmas rá, nem is várják el tőle. Az államtitkár elmondta, hogy a törvénycsomagtól bizonyos tisztulást, bizonyos szerződéses kapcsolatok megindulását várják.

Apáti Ferenc elmondta, hogy vannak olyan területek, ahol a nem kötelező szerződésekkel is jól tudnak működni a felek. A szakértő szerint a kiszámíthatóság jó mindenkinek, de például ahol jogszabályi erő van, az az alma, a meggy és a torma termékpályák. A FruitVeB elnöke beszélt arról is, hogy 15 évvel ezelőtt a jogalkotó azt akarta elérni, hogy ezeknél a kínálat és a kereslet közeledjen egymáshoz, de ez nem volt egy sikeres kezdeményezés. A szezon előtti árrögzítés sose jó ötlet, ahogy az se feltétlenül, ha beleírnak a szerződésbe egy minimál árat. Apáti Ferenc szerint az árakat a kölcsönös gazdasági érdek tudja helyre tenni.

Hasonlóan látta a helyzetet Csorbai Attila is, mint mondta, azok a szerződéstípusok működőképesek, amelyeket fenntartott a rendszer. Ami nem volt jó, az korrigálódott. A BTT elnöke szerint arra a helyzetre is van megoldás, ha valaki nem tud fizetni, ezt lehet rendezni, de meg lehet fogalmazni bizonyos alapelveket is.

Petőházi Tamás szerint a 2010-es években arról beszéltek, hogy a gabona vertikumban nehezen alakulnak ki ilyen szerződéses kapcsolatok. Pedig a helyzet egyszerű lenne, a különböző gyanús elemek helyett a jónevű magyar malmokkal, felvásárlókkal, takarmánykeverőkkel lehet és kell is szerződni.

Ha azt szállítja le az ember, amiben megállapodtak, akkor ki fogják fizetni - tette hozzá Petőházi Tamás.

Cseh Tibor András már óvatosabb volt, szerinte ugyanis a kötelező szerződéseknek megvan az a veszélye, hogy a felek esetleg nem élnek vele. Ha például határidős szerződést kötnek, két adat kell: mely helyrajzi számon termelték az adott terményt, és hogy mennyi ott az átlag. De amíg mindenki jól járt, nem tartották be a kötelező szerződési előírásokat sem. A szakember szerint ezért a szerződéses fegyelemnek meg kell lennie akkor is, amikor nem a termelőket kell védeni.

Probléma-e, és ha igen, mekkora a 30 napos fizetési határidő?

Petőházi Tamás szerint ezzel a fizetési határidővel alapvetően nincs gond, a megbízható cégek hamarabb is ki szokták fizetni. Ha valaki olyan szerződést akar aláírni, ami mást határoz meg, az megteheti. A szakember szerint a nyilvánosságot kell erősíteni. Csorbai Attila ugyanakkor rámutatott, hogy a baromfiszektor sajnos átment egy olyan időszakra, amikor a nagy integrációk bedőltek a fizetési késedelmek miatt. Apáti Ferenc úgy látja, hogy a zöldség-gyümölcs szektorban nem a 30 napos határidő kikötése a problémás, a vevő tud kicsit játszani az árakkal, de az átlagokat ki lehet hozni. A szakember szerint a feldolgozóipari zöldség-gyümölcsök (alma, csemegekukorica, zöldborsó borsó) 85%-a a 20 legnagyobb feldolgozó között oszlik meg. Cseh Tibor András szerint a 30 napos fizetési határidőnél, ha valaki nem tartotta be, a másik fél mehetett bíróságra, de ezt jellemzően senki se tette meg. Ha azonban a 30 nap után a Nébih bejelentésre ágazatfelügyeleti bírságot szabhat ki, az vissza is üthet az

ágazat szereplőire. Ha ugyanis anonim módon is meg lehet tenni a bejelentést, annak lehetnek baljós implikációi. Apáti Ferenc szerint ugyanakkor, ha lesz ebből probléma, az a beszállító és a kereskedő között lesz. Andréka Tamás hozzátette, hogy a termeltetési szerződésnél nem mindegy, ki áll az ember oldalán.

Mit lehet tudni a kockázatmegosztásról?

Andréka Tamás elmondta, hogy ez alapvetően előzetesen, egymás között megtárgyalt kárviselés vagy díjazás. A törvénycsomagnak ez az a területe, ahol nagy szerep hárul a szakmaközi szervezetek, akik el tudják majd készíteni a mintaszerződéseket. Az agrárminiszter asztalára pedig már egy ilyen, szakmaközi szervezetek által közösen megegyezett tervezet kerülhet. Ezzel kapcsolatban Apáti Ferenc felvetette, hogy ami kiszámítható, vagy stabil, azzal mindig könnyebb előre tervezni és hosszútávon szervezni, de azt nem szabad elfelejteni, hogy a szakmaközi szervezeteknek nemcsak termelők, de feldolgozók és kereskedők is a tagjai. Ez viszont határozottan az együttműködés erősítésével járna. A FruitVeB elnöke jónak tartja azt az irányt, hogy nem a minisztérium akarja meghatározni a kockázat viselését, és felvetette, hogy az Országgyűlés elé való benyújtás előtt szívesen véleményeznék a törvénytervezetet. Csorbai Attila szerint a kockázatviselést nehéz úgy általánosítani, hogy bele lehessen illeszteni a törvénytörvényszövegbe. Cseh Tibor András szerint ugyanakkor van az a terület, ahol kell a kormányzati beavatkozás.

Forrás: www.agrarszektor.hu

"A magyar tejágazat rendkívül kitett az európai piaci viszonyoknak"

2024. március 21.

Nem mondhatjuk, hogy a mindennapi fogyasztási cikkek piaca mögött könnyű év állna. Az infláció – és különösen az élelmiszerinfláció – fogyasztáscsökkenést hozott magával tavaly, 2023-ban a teljes kiskereskedelem forgalmi volumene 7,9 százalékkal volt kisebb az előző évinél. Ágazati szervezetek vezetőit kérdeztük az elmúlt év nehézségeiről és az idei kihívásokról. Harcz Zoltán a Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója beszél az idei év kihívásairól.

Mi volt a tavalyi év legnagyobb kihívása az ágazatukban? Hogyan teljesített az ágazat 2023-ban, mekkora volt az ágazat forgalma volumenben, értékben?

2022-ben 170,51, míg 2023-ban 175,36 Ft/kg volt a hazai nyerstej átlagár. 2022-ben 2,8%-kal, 2023-ban 3,7%-kal esett a hazai tejfelvásárlás. Ezen folyamatok mögött egyértelműen a telepbezárások és a tejelő állomány csökkenése áll. Az elmúlt év végén ugyan enyhült a csökkenés üteme, de mindezt érdemben csak néhány hónap múlva tudjuk kiértékelni. A költségek mérséklődése nem minden tejtermelőnél követte le a nyerstejár 25%-ot meghaladó éves csökkenését, így sok tejtermelőnek nem maradt más lehetősége, mint a telep bezárása és/vagy a tejelő állomány értékesítése.

Az infláció okán hazánkban is jelentősen csökkent a tej és tejtermékek termelése. Fogyasztói folyadéktej és joghurtok esetében 4% feletti, sajtnál 5,6%-os a tavalyi hazai feldolgozói termelés visszaesés. A feldolgozói áradói árak egy év alatt jelentősen csökkentek, példaként a túró 14-17%-ot, míg a trappista közel 30%-ot. A sajt import sajnálatosan közel 13%-kal nőtt tavaly (január-októberi adatok alapján). A dobozos tejnél is nőtt az import (+43%), azonban itt még kis mennyiségekről beszélünk. Különösen a tavalyi év első felében nagy mennyiségben érkezett félkemény sajt az országba – sajnálatosan jóval az előállítási költség alatti áron.

Az élelmiszerek kiskereskedelmi forgalma 2022 nyara óta csökken, ez természetesen érinti a tejtermékeket is. A normál üzleti folyamatokat nem segítették az olyan intézkedések, mint a hatósági ár vagy a kötelező akciózás intézménye.

Melyek azok a körülmények, amelyek meghatározzák az ágazatuk versenyképességének megőrzését?

A magyar tejágazat rendkívül kitett az európai piaci viszonyoknak (kamionos formában exportálunk mintegy 300 tonna nyerstejet, miközben évente 50 ezer tonna joghurt és 60 ezer sajt érkezik az országba). A hazai nyerstej árakra komoly hatással van az árfolyam alakulása, az Európai uniós tejátlag és a spot árak változása, illetve trendje. Meghatározó lehet az, hogy egy adott periódusban van-e nyerstej felesleg az EU-ban, de például az is, hogy az EU versenyképes-e a külföldön, hogy az EU-ban felhalmozott készletek találnak-e vevőt Ázsiában, Észak-Afrikában vagy a Közel-Keleten, vagy rosszabb esetben az Unión belül keresik gazdájukat.

A jelenlegi piaci helyzet alapján leginkább az ágazaton kívüli tényezők okozhatnak komolyabb gondot (víz- és szennyvízdíjak emelkedése, az EPR költségei, az útdíj és az üzemanyag jövedéki adójának emelkedése, esetleges aszály, a potenciális nemzetközi gazdasági-politikai konfliktusok stb.).

Az infláció enyhülése, a normális gazdasági viszonyok visszatérése számunkra is hasznos lenne, hiszen, ha a reálkeresetek is növekedésnek indulnak, akkor növekedhet a tej és tejtermék fogyasztás az országban.

Mit terveznek annak érdekében, hogy alkalmazkodni tudjanak a folyamatosan változó piaci környezethez?

Ismert, hogy a tejágazat ciklikus, időnként hektikus még a normális piaci környezetben is. Az elmúlt évek azonban eddig nem ismert helyzeteket teremtettek mindenki számára, amihez igazodni kellett. Ahhoz, hogy a tejpiaci szereplők kiegyensúlyozott szerződéses kapcsolatokat tudjanak fenntartani, a tejpiaci szereplőknek előre tekintő, az összágazati érdekeket is szem előtt tartó üzletpolitikát javasolt folytatni.

Közösségi marketing tevékenységet kell folytatnunk, eredményeket kell elérni a szabályozás terén (pl. Magyar Elelmiszerkönyv Trappista sajtról szóló fejezet kihirdetése), az idehaza termelt és elfogyasztott tejtermékek áfa csökkentésének napirendre kell kerülnie. A tejfeldolgozók várják a feldolgozóipari beruházási támogatások meghirdetését.

Forrás: www.storeinsider.hu

Folytatódik az öntözésfejlesztés támogatása

2024. március 26.

A gazdálkodókat támogatni kell abban, hogy alkalmazkodni tudjanak a klímaváltozás jelentette kihívásokhoz és egyben növelni tudják a nagyobb hozzáadott értékű növényi kultúrák termesztését. A Vidékfejlesztési Program keretében éppen ezért újabb 40 vízgazdálkodási projekt részesült hozzávetőlegesen 19,5 milliárd forint támogatásban, így a konstrukcióban összesen mintegy 110 milliárd forint összegű támogatás odaítélése történt meg – fogalmazott Feldman Zsolt mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár.

Az Agrárminisztérium kiemelt területként kezeli az öntözéses gazdálkodás fejlesztését, cél az öntözött területek nagyságának folyamatos és jelentős növelése a következő években is. A Vidékfejlesztési Program keretében hosszú éveken át volt elérhető „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” elnevezésű kiírás. A felhívás átfogóan biztosított fejlesztési forrást minden, az öntözéshez kapcsolódó tevékenységhez, így többek között új vízkivételi művek kialakításához, új öntözőgépek és csővezetékek telepítéséhez, valamint az elavult öntözőrendszerek elemeinek cseréjéhez is - emelte ki az Agrárminisztérium államtitkára.

A mind gyakoribbá és hosszabbá váló száraz időszakok miatt víz megtartását segítő gazdálkodási gyakorlatok ösztönzése mellett a kormány a most záruló Vidékfejlesztési Programban, illetve az új támogatási időszakban is prioritásként tekint az öntözésfejlesztésre.

Az államtitkár kiemelte, hogy az agártárca már dolgozik a KAP Stratégiai Terv keretei között meghirdetésre kerülő új vízgazdálkodási projektek megvalósítását segítő támogatási konstrukción, melyet az előzetesen meghirdetett menetrend szerint várhatóan még ez év tavaszán megismerhetnek az érdeklődők.

Az öntözésfejlesztés beruházási oldalának folyamatos támogatása mellett nagy segítséget jelent, hogy a tavalyi esztendőhöz hasonlóan idén is átvállalja a kormányzat a mezőgazdasági vízszolgáltatás anyagi terheit, azaz a gazdálkodók mentesülnek az állami tulajdonú vízellátási társaságokon keresztül történő mezőgazdasági vízszolgáltatás díja alól – zárta gondolatait Feldman Zsolt.

Forrás: www.kormany.hu

Jelentősen csökkent tavaly a belföldi és külföldi értékesítés több ágazatban is

2024. március 27.

Az FMCG-ágazat szakmai szövetségeit, szervezeteit kérdeztük arról, hogyan látják ágazatuk tavalyi évét, és mire számítanak idén.

A 2023. év közepétől hatályba lépett kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer nem csak új adminisztrációs többletet okozott a csomagolóipar, illetve a csomagolószerek-felhasználók részére. A korábbi termékdíjtelekhez képest átlagosan hatszoros EPR díjnövekedés sokkhatásként érte a kötelezetteket. Ez csak egy tétel volt a tavalyi év kihívásai között. Az FMCG-ágazatok szereplői számos nehézséget említettek, amely a szektoruk működését akadályozta 2023-ban.

Az infláció a tejtermékeket sem kímélte

Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója a tavalyi év nehézségeit ismertetve közölte, hogy 2022-ben 170, míg 2023-ban – 25%-ot meghaladó éven belüli árcsökkenés mellett – 175 Ft/kg volt a hazai nyerstej átlagár. Míg 2022-ben 2,8%-kal, 2023-ban pedig további 3,7%-kal esett a hazai tejfelvásárlás. Indoklása szerint ezen folyamatok mögött egyértelműen a telepbezárások és a tejelő állomány csökkenése áll. A költségek mérséklődése nem minden tejtermelőnél követte le a nyerstej éves csökkenését, így sok tejtermelőnek nem maradt más lehetősége, mint a telep bezárása és/vagy a tejelő állomány értékesítése. Ugyan az elmúlt év végén enyhült a csökkenés üteme, de mindezt érdemben csak néhány hónap múlva lehet kiértékelni. „Az infláció okán hazánkban is jelentősen csökkent a tej és tejtermékek termelése. Fogyasztói folyadék- és joghurtok esetében 4% feletti, sajtnál 5,6%-os a tavalyi hazai feldolgozói termelés-visszaesés. Jelentősen csökkentek egy év alatt a feldolgozói átdadói árak, a túró például 14-17%-ot, míg a trappista sajt közel 30%-ot. Eközben – különösen az első félévben – önköltség alatti áron import sajt-dömping zúdult ránk” – jelentette ki.

Fontos szempont, hogy a magyar tejágazat rendkívül kitett az európai piaci viszonyoknak. „Az infláció a tej és tejtermékeket sem kímélte, sem idehaza, sem Európában. Ezért viszonylag szokatlan európai tendenciák rajzolódtak ki tavaly: a fogyasztók egyre inkább a saját márkás termékek, az olcsóbb márkák, nagyobb kiegészítések felé fordultak vásárlásaik során” – jegyezte meg a fogyasztói szokások változása kapcsán.

Hozzátette, hogy sajnós – a tejivás kivételével – az uniós átlag felét/harmadát fogyasztjuk a feldolgozott tejtermékekből, habár az elmúlt években lassú növekedés kezdődött, a keresletet pedig a fogyasztói szemlélet formálásával tovább lehetne emelni. Harcz Zoltán megfogalmazása szerint a tejipar számára is hasznos lenne az infláció enyhülése, a normális gazdasági viszonyok visszatérése, hiszen, ha a reálkeresetek is növekedésnek indulnak, akkor növekedhet a tej- és tejtermék fogyasztás az országban. Emellett fontosnak

tartja, hogy megóvják a tejtermelő bázis lehető legnagyobb részét, a tejfeldolgozóknak pedig fejlesztési beruházásokra van szükségük.

Kiemelte azt is, hogy a változó fogyasztói szokások követése és a fogyasztók megtévesztésének megakadályozása érdekében az eddigieknél nagyobb erőforrásokat kell fordítani a következetes vásárlói tudatformálásra, különösen a növényi alapanyagból előállított utánpótlások kapcsán.

(TERMÉKMIX magazin – 2024. márciusi szám)

Forrás: www.termekmix.hu

Csökkenő felvásárlási ár, újra import dobozos tej a polcokon – mi lesz így?

2024. március 31.

A költségek és az értékesítési lehetőségek sok tejtermelőt arra kényszerítettek, hogy végleg befejezze tejtermelő tevékenységét vagy csökkentse az állományát.

Nemrég írtuk meg, hogy az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a nyers tej országos termelői átlagára 164,3 Ft/kg volt 2024 februárjában. A zsírtartalom 0,07, a fehérjetartalom 0,06 százalékpontos romlása, valamint az alapár 1 százalékos növekedése mellett a nyers tej átlagára nem változott 2024 februárjában a 2024. januárhoz képest, de 24 százalékkal elmaradt az előző év azonos hónapjának átlagárától.

Hogy ez mit jelent a hazai tejtermelés és a termelők szemszögéből, arról *Harcz Zoltánnal*, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatójával beszélgettünk. Mint megtudtuk tőle: volt ennél rosszabb is a helyzet, legalábbis ami a nyerstej árát illeti.

Tendencia Európa-szerte, hogy év elején csökken a nyerstej ára

– 2021-ben egész évben, sőt egészen 2022 nyaráig alacsonyabb volt a magyar tejár a mostaninál – szögezte le előljáróban Harcz Zoltán. – A 2023 nyarán mért mélypontról (151 Ft/kg) egészen mostanáig emelkedtek a tejárak Magyarországon, egészen a 164 Ft-os kilónkénti átlagig. 2021-ben 113, 2022-ben 170, 2023-ban pedig 175 Ft/kg volt a nyerstej éves átlagára Magyarországon. A mostani, 2024. februári ár 2021 februárjához képest 48, 2022 februárjához képest pedig 24%-kal magasabb. A tavaly februári árhoz képest viszont valóban, 24%-os az elmaradás, míg a 2023. januári rekordárhoz viszonyítva 27%-os a csökkenés. Sok év átlagában jellemző tendencia Európában, hogy – normál időjárási viszonyok esetén – az első félévben csökken a nyerstej ára. Azt gondoljuk, hogy 1-2 hónapig még oldalazó, stagnáló (enyhén csökkenő vagy növekvő) árakat látunk, majd az év második felében javulhatnak a piaci viszonyok. Az viszont, hogy mi történik majd a második félévben, nem csak a tejtermelőkön múlik. Olyan súlyos szempontok is befolyásolják majd a piacot, mint az árfolyam alakulása, a lakossági fogyasztás (azaz a reálkeresetek emelkedése), az esetleges nyári aszály, az európai tejpiaci keresleti/kínálati viszonyok.

Az ügyvezető igazgató nem rejtette véka alá, hogy a költségek és az értékesítési lehetőségek sok tejtermelőt arra kényszerítettek, hogy végleg befejezze tejtermelő tevékenységét vagy csökkentse az állományát. Amikor a nap végén nem „jön ki a matek”, akkor jelentkeznek az olyan folyamatok, mint például, hogy az elmúlt két évben a KSH adatai szerint 2-3% körül csökkent a tejtermelésünk, az ellenőrzött telepek száma (-4,9%) és az ellenőrzött tehénállomány (-2,8%) is csökkent 2022-ről 2023-ra (forrás: ÁT Kft.).

Pedig az elmúlt 12 évből 4-5 évben elméletileg lehetett volna akár önellátók is tejből és tejtermékből, ha nem exportálnánk. Mivel azonban évente nagyságrendileg 300 ezer tonna nyerstejet, 40 ezer tonna sajtot és 10 ezer tonna joghurtot exportálunk, törvényszerűen importálnunk is kell.

Újra itt az import dobozos tej

De miért éri meg a nagy áruházláncoknak még mindig külföldről behozni például tejet?

– A fogyasztói tejek vonatkozásában az elmúlt évtizedben – áfacskéntéssel, hatósági

ellenőrzésekkel, markáns ágazati fellépésekkel és együttműködéssel – sikerült eltüntetni a polcokról a nagy tömegben érkező, raklapos, olcsó UHT import tejet. A múlt évben azonban – igaz, hogy szerencsére alacsony bázisról, de – sajnos megduplázódott a dobozostej importja – fogalmazott Harcz Zoltán. – Normál piaci viszonyok között, távolabbi tejtermelő országokból nem éri meg dobozos tejet behozni. Ha azok mégis megjelennek, akkor vélhetően a szomszédos országokból érkeznek és többnyire készleten beragadt feleslegekről, gazdájukat kereső kisebb-nagyobb tételekről, rövid akciókról lehet szó.

– Nyilván vet fel kérdéseket, hogy adott esetben miként lehetne tartósan lényegesen olcsóbb ugyanazon import dobozos tej Magyarországon, mint például Szlovákiában vagy Csehországban, egy olyan országban, ahol drágább a nyerstej és ráakódik még a szállítási költség is, miközben azonos a csomagolóanyag. Semmilyen szakmai magyarázat nem igazolja, hogy ugyanannak a tejnek vagy sajtnak a nettó fogyasztói ára a Duna jobb partján lévő településen nagy mértékben eltér a balparti falu ugyanazon érdekeltiségbe tartozó, egymástól egy kilométerre lévő boltjában látott ártól – mondta. – Európában, egy közös piacon, olyan innovatív termékeknel, mint a tejtermékek, igenis különösen fontos szempont a fogyasztóknak a széles bolti választék. Mivel például sajt és joghurt vonatkozásában nem rendelkezünk elegendő feldolgozó kapacitással, a lakosság ellátásához az importra szükség van. A teljes képhez tartozik az is, hogy – a sajt példájánál maradva – a statisztikák szerint miközben az országba érkezik évente 58-66 ezer tonna sajt, mi is exportálunk 38-41 ezer tonnát évente.

Lenne pár javaslat az ágazat erősítéséhez

A hazai tejtermelő ágazat erősítéséhez olyan elemekre, intézkedésekre lenne szükség, mint például részvétel a tejtermelői együttműködésekben, hosszútávú nyerstej-értékesítési szerződések alkalmazása, piaci kockázatkezelő és kárenyhítő eszközök bevezetése, a termelői likviditás fenntartása a tejtermelőknek járó támogatások maximális kihasználásával, telepfejlesztési programok (modernizálás, automatizálás), hatékonyságnövelő beruházási támogatások gyors meghirdetése.

Harcz Zoltán szerint közvetve segíthetnek a szektornak az olyan intézkedések is, mint például a tejfeldolgozók fejlesztési beruházásai, az infláció enyhülése, a normál gazdasági viszonyok mihamarabbi visszatérése, a reálkeresetek növekedése (ezzel párhuzamosan ugyanis növekedhet a tej- és tejtermékfogyasztás az országban), a változó fogyasztói szokások követése, a következetes vásárlói tudatformálás, az importdömping megfékezése, áfacsökkentés (tejföl, trappista sajt és túró vonatkozásában), valamint a kiskereskedelmet sújtó terhek és intézkedések – a kötelező akciózás, készleten tartás, különadók, beszerzési ár alatti értékesítés lehetőségének – kivezetése.

Forrás: www.agroinform.hu

Itt az infláció új csomagolása, majd kiszúrja a szemünket

2024. április 1.

Március végéig a boltokban csaknem 600 kiszérelés-csökkentést rögzített a Nébih rendszere. Ehhez azonban nem muszáj a hivatal honlapját böngészni, március 1-je óta ugyanis egy újabb kereskedelmet érintő szakpolitikai intézkedés keretében „Vigyázzon, a termék kisebb lett!” felirattal szembesül minden vásárló, ha a szemügyre vett árucikk mérete vagy térfogata csökkent. Neve is van az egyre szűkebben szabott grammoknak és millilitereknek: zsugorinfláció.

Április 11-én ismerteti a márciusi fogyasztói árakat a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), ám az inflációs adatközlés már nem akkora sláger, mint az elmúlt egy-két évben, összefüggésben azzal, hogy idén januárra 3,8, februárra 3,7 százalékra szelídült a drágulás éves üteme, az

élelmiszerek ára ennél is csekélyebb mértékben, 3,6, majd már csak 2,2 százalékkal nőtt az egy esztendővel korábbihoz képest.

A bázishatás itt azonban különösen fontos, hiszen a tetőpontot épp a múlt év eleje hozta el: a 2023. januári 25,7 százalékos fogyasztói árindexhez az élelmiszerdrágulás 44 százalékkal járult hozzá. Bár Nagy Márton nemzetgazdasági miniszter szerint az infláció amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is ment, ezzel pedig azt a korábbi állítását is bizonyítva látja, hogy kínálati oldali volt az infláció, nem pedig keresleti. Ettől függetlenül még közeli élmény a 2022-es 14,5 százalékos, illetve 2023-as 17,6 százalékos adat.

Figyelemfelhívó kampány a boltokban

Ráadásul inflációs kockázatok voltak és vannak a rendszerben, éppen ezért a kormány további intézkedéseket tesz a felpattanás veszélye ellen. Ezek jelentős része a kiskereskedelembe csapódik le, és mivel a kisebb-nagyobb napi/heti/havi bevásárlást senki sem úszhatja meg, a lakosság lépten-nyomon találkozhat az áruházakban az egyes szakpolitikai döntések lenyomatával. Emlékezhetünk, az élelmiszerárstop kivezetése után több intézkedés is született a kereskedelembe a fogyasztók védelmében:

- ilyen volt a kötelező bolti akciózás;
- az online árfigyelő rendszer elindítása;
- 2024. március 1-től pedig ide sorolható a termékek csökkenő kiszárazeléseire vonatkozó figyelemfelhívó kampány.

Máris eltelt egy hónap a bevezetés óta, a mostani eszköz az úgynevezett zsugorinfláció (angolul shrinkflation) visszaszorításáról szól, nevezetesen arról, hogy bizonyos termékek árának változatlanlágával vagy akár emelésével párhuzamosan, a termék kiszárazelési mennyisége csökken. A fogyasztók ezáltal a megvásárolt termékblől kevesebbet kaphatnak a pénzükért.

A jelenség az utóbbi időszaiban több más országban is vitákat generált szakmai körökben, a nemzetközi reakciókat is megvizsgálva a magyar kormány úgy döntött, a megtévesztő gyakorlat ellen határozottan fellép a családok érdekében.

Nagyítóval nézett nagy áruházak

Ennek értelmében márciustól az 1 milliárd forint árbevétele feletti élelmiszer-kereskedők kötelesek figyelemfelhívó tájékoztatással jelezni a vásárlóknak, hogy ha az általuk árusított, előrecomagolt termékek kiszárazelés – különösen tömege vagy térfogata – csökkent a gyártó által addig – 2020. január 1-je és 2023. július 1-je között alkalmazotthoz képest. A tájékoztatást a forgalmazás kezdetétől két hónapon át fenn is kell tartani a jogszabályban meghatározott méretű és szövegu információs tábla elhelyezésével a bejáratnál, a kiszárazelés csökkentését közvetlenül a termék mellett is jelölve.

Mivel az ünnep miatt az üzletek nemcsak húsvétvasárnap és -hétfőn, hanem már nagypénteken is zárva tartottak, csütörtökön és szombaton garantált volt a tömeg, sokan most csodálkoztak csak rá a „Vigyázzon, a termék kisebb lett!” felíratra a szezonális termékek, így a sonka, a tojás, a torma vagy éppen a kalács beszerzése közben.

A nagyhét folyamán szúrópróba szerűen ellátogattunk egy-egy diszkontba, szuper- és hipermarketbe, mindenütt – különösebb kutatás nélkül is – több tucat kiszárazelés-csökkentésre figyelmeztető táblára bukkantunk. A leggyakrabban chipsek, üdítők, gyorsfagyasztott zöldségek, fagylaltok, jégkrémek, illetve mosószerek, öblítők mellett találkoztunk a figyelemfelkeltő táblácskákkal.

A kiszárazelés-csökkentést nem is érdemes elsumákolnia egyetlen áruházláncnak sem, hiszen a szabályok betartását az általános fogyasztóvédelmi hatóságként eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalok ellenőrzik. Aki nem tesz eleget a tájékoztatási kötelezettségnek, termékenként akár 1 millió forintos közigazgatási bírságot is kaphat. Az érintett árucikkekről a vásárlók a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) honlapján elérhető nyilvános adatbázisból is tájékozódhatnak.

A Nébih honlapján 2024. március 1-jétől elérhető nyilvános adatbázisba a gyártók, magyarországi forgalomba hozók és beszállítók február végéig több mint 500 terméket töltöttek fel, amelyek kiszerezési mennyisége 2023. július 1-je óta csökkent. Azóta, az intézkedés hatályba lépését követő első hónapban ez a mutató 583-ig kúszott fel.

Az élelmiszerlánc-biztonsági hivatal adatbázisa a termékkategóriák szerinti lekérdezést is lehetővé tesz, ezek pedig a következők:

- alapvető élelmiszerek;
- alkoholmentes italok;
- alkoholos italok;
- állateledel;
- barkács, autó, kertápolás;
- egyéb élelmiszer/termék;
- édesség, sós snackek, chipsek;
- fagyasztott élelmiszerek;
- háztartás, vegyi áru;
- hidegkonyhai készítmények;
- hús, hal, csemege;
- kávé, tea, kakaó;
- pékáru;
- szépség- és babaápolás;
- tejtermék és tojás;
- zöldség, gyümölcs.

Megállapítható, hogy a kiszérés csökkentésével érintett termékek mintegy 80 százaléka élelmiszer, míg a fennmaradó 20 százalék között is jelentős azon termékek száma, amelyek mindennapi vásárláskor az emberek kosarába kerülnek, elsősorban a szépségápolási, illetve háztartási cikkek.

Az élelmiszerek közül kiemelendők az édességek, a sós snackek és chipsek (hozzávetőlegesen 30 százalékos részarányt képviselnek), de 10 százalékos súlyt képviselnek a fagyasztott élelmiszerek, mintegy 8 százalékot a tejtermékek, de több mint 5 százalékos az alkoholmentes italok részaránya is. A háztartási- és vegyiáru, valamint a szépség- és babaápolási termékek megközelítőleg 10-10 százalékát jelentik az adatbázisba feltöltött termékeknek.

Franciaországból indult a lavina

A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) a nemzetközi példákat is alaposan kielemezte, mielőtt a hazai intézkedést élesítette volna. Nagyban hozzájárult a zsugorinfláció központi témává válásához a nemzetközi térben, hogy 2023 második felében a Carrefour francia üzletlánc önkéntesen fellepett a megtévesztő gyakorlattal szemben az érintett termékek jelölésével az áruházakban. Ugyanakkor a francia kormány 2024 áprilisában hatályba lépő jogszabály formájában konkrét jogi fellepetést is tervez. Igaz, ott a kötelezettséget nem árbevételhez kötik, mint itthon, hanem boltmérethez: 400 négyzetméter felett köteleznék a kereskedőket a tájékoztatásra.

Fontos előzmény, hogy egy tavaly nyári felmérés szerint a franciák 72 százaléka észrevette, hogy egyes termékek kiszerezése csökkent, amit Bruno Le Marie gazdasági és pénzügyekért, valamint ipari és digitális szuverenitásért felelős miniszter nemes egyszerűséggel átverésnek nevezett.

Azért kötelezik a kereskedőket, nem pedig a gyártókat, mert a francia Kereskedelmi Minisztérium szerint az utóbbi utat legalább 2026-ig tartana kijárni, de ennél hamarabb akartak cselekedni. Franciaországban az adott termék mellett mostantól ki lesz írva, hogy a mennyisége hány grammal/milliliterrel csökkent, az ára pedig hány euróval nőtt. Ha azt vesszük, ennél

enyhébb a magyar szabályozás a 8x5 centiméteres matricával, melyen tehát az áll: „Vigyázzon, a termék kisebb lett!”.

Értik a viccet, csak nem szeretik

Több piaci szereplő beleállt a gyártókba Franciaországban, az Intermarché például több Unilever márkát humoros szlogennel vádolt meg zsugorítással. Ilyen például a következő: a Magnum régen nagyot jelentett.

Utalva ezzel arra, hogy a jégkrém 70 grammos csökkentésével 39 százalékkal nőtt a kilogrammonkénti eladási ár. Mielőtt azt hinnénk, túl messzire mentek, és alaposan megtorolták ezt a „csibészséget”, nem árt tisztázni, hogy a Párizsi Kereskedelmi Bíróság elutasította az Unilever keresetét, ami a megtévesztő szlogenekre vonatkozott.

Mint ismert, a Carrefour továbbment: idén januárban leállította olyan népszerű PepsiCo termékek értékesítését, mint a Lay's, a Doritos, a Lipton vagy a Quaker, 3440 franciaországi szupermarketbe a „szégyentáblát” is kihelyezve, rögzítve a tény, hogy „az elfogadhatatlan áremelkedés miatt már nem forgalmazzuk ezt a márkát.”

A lépés ráadásul a francia üzleteiken túl az olasz, a spanyol, a belga és a lengyel kirendeltségeiket is érintette. Még ha később meg is történik a kiegyezés, egy ilyen fellépés erősíti az áruházlánc reputációját, egyúttal helyzetbe hozhatja a jól ismert nemzetközi brandekkel szemben a sajátmárkás termékeket.

Mindenkit zavar Kanadától Koreáig

Az NGM számára az is tanulság lehetett a startgomb megnyomása előtt, hogy Németországban a „csaló csomagolás” (németül Mogelpackung) oldaláról azonosították a gyakorlatot, ami azt jelenti, hogy a csomagolás mérete bár nem változik, 5-10 vagy akár 20 százalékkal kevesebb élelmiszert vagy egyéb árut töltenek bele.

Az ottani törekvések ennek a felszámolására vonatkoznak, a német fogyasztóvédelmi érdekképviselői szervezetek évek óta gyűjtik a rejtett áremelések példáit. A spanyol kormány is intézkedések kidolgozását fontolgatja, de konkrét kormányzati lépés még nem történt.

A tengerentúlon sem ismeretlen a zsugorinfláció. Például a kanadai kormány jelentősen megerősíti a fogyasztói érdekképviselő támogatását, létrehozta az Élelmiszer Munkacsoportot, amely megvizsgálja és feltárja a fogyasztókat károsító gyakorlatokat, például a termékek zsugorítását és silányítását.

Az Egyesült Államokban egy teljes csomaggal harcolnak, amely a jelenséghez kapcsolódó kommunikációs programokat támogatja. Így például arra buzdítják a fogyasztókat, hogy keressenek alternatívákat, vásárlásukkal támogassanak inkább olyan márkákat és vállalatokat, amelyek tisztességes és következetes árképzési gyakorlatot folytatnak. Arra is felhívják a figyelmet, hogy szélsőséges esetekben a túlzott méretcsökkenéssel érintett termékek vagy márkák bojkottálása is megfontolandó.

Brazíliában 180 napig kell feltüntetni a kiserelés változását, ráadásul a termékek címkéjén. Ehhez képest kifejezetten barátságos megoldásnak tűnik a hazai két hónapos tájékoztatási gyakorlat. Van azért ázsiai példa is: a dél-koreai kormány tavaly novemberben jelentette be, hogy fokozni kívánja a termékek fizikai méretének csökkenéséhez kapcsolódó iparági gyakorlatok nyomon követését.

Forrás: www.economx.hu

Így változtak az árak: az energia-, illetve az élelmiszeripar felől is jó hírek jöttek

2024. április 2.

Tovább csökkentek éves bázison az ipari termelői árak, havi viszonylatban azonban halvány emelkedés mutatkozott. Az energiaiparon, illetve az élelmiszeriparon belül is tovább estek a termelői árak.

Az ipari termelői árak átlagosan 4,3 százalékkal voltak alacsonyabbak 2024 februárban az egy évvel korábbihoz képest – derül ki a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) legfrissebb adataiból.

- A belföldi értékesítés árai átlagosan 5,8 százalékkal alacsonyabbak voltak, ezen belül a 60,0 százalékos súlyt képviselő feldolgozóiparban 2,0, a 38,6 százalékos súlyú energiaiparban (villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás) 14,1 százalékkal csökkentek. Az élelmiszeripar értékesítési árai 6,7 százalékkal mérséklődtek.
- Az ágazatok rendeltetés szerinti csoportjai közül belföldön az energia- és továbbfelhasználásra termelő ágazatokban együttesen 8,8 százalékkal estek, a beruházási javakat gyártókban 4,8 százalékkal emelkedtek, a fogyasztási cikkeket gyártókban 1,1 százalékkal mérséklődtek az árak.
- Az ipari exportértékesítési árak 3,5 százalékkal csökkentek, ezen belül a 82,9 százalékos súlyt képviselő feldolgozóiparban 0,7 százalékkal emelkedtek, a 16,7 százalékos súlyú energiaiparban 33,1 százalékkal alacsonyabbak voltak az árak.

Az előző hónaphoz viszonyítva a belföldi értékesítési árak 0,7, az exportértékesítési árak 0,3 százalékkal nőttek, így az ipari termelői árak összességében 0,5 százalékkal emelkedtek.

Ami pedig az idei év első két hónapjának teljesítményét illeti: a belföldi értékesítés árai 6,7, az exportértékesítési 4,9 százalékkal mérséklődtek, így az ipari termelői árak összességében 5,5 százalékkal csökkentek 2024. január–februárban az előző év azonos időszakához képest.

Forrás: www.index.hu

Elárasztja a szlovák tej Magyarországot

2024. április 3.

Negatívba fordult tavaly a magyar tej- és tejtermék-külkereskedelmi egyenleg. Különösen fájó, hogy jelentősen csökkent a magasabb fokon feldolgozott termékek exportja. A tehénállományban viszont látszik némi pozitív változás.

Rosszabb formáját mutatta tavaly a magyar tej- és tejtermék-külkereskedelem. A 2022-es nagymértékű emelkedés után 2023-ban – euróban kifejezve – az import további 7 százalékkal emelkedett, az exportunk viszont 9 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest – tette közzé a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács.

Ezzel az ágazati külkereskedelmi egyenleg pozitív eredménye el is tűnt, hiszen míg 2022-ben 8 százalékkal magasabb értékben exportáltak tejterméket Magyarországról, mint amennyit importáltak, addig 2023-ban az import értéke 8 százalékkal meghaladta az exportét.

Tavaly jelentősen átalakult a hazai folyadéktej-fogyasztás, javarészt a hatósági ársapka miatt. Az ugyanis nem volt érvényes a forgalomban korábban nagy arányt képviselő 1,5 százalékos zsírtartalmú UHT-tejre, amelynek a belföldi értékesítése tavaly 18 százalékkal maradt el az előző évitől. A 2,8 százalékos UHT-tejre viszont 2022-ben hatósági árat vezettek be, s e kategória belföldi értékesítése 27 százalékkal emelkedett tavaly az előző évihez képest.

Beindult a sajtimport és a szlovák tej Magyarországra

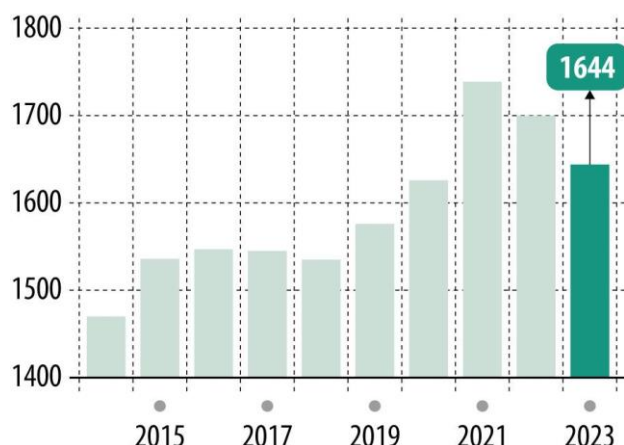
A főbb tejtermékek importjában első helyezett nyers-, illetve fogyasztói tej behozatala a 2022-ben megfigyelt csökkenés után tavaly ismét emelkedett: 3 százalékkal nagyobb mennyiség érkezett Magyarországra.

A hazai tejpiacon leginkább jellemző szlovák tej behozatala is 16 százalékkal emelkedett.

Ugyanebben az időszakban a magasabb feldolgozottságú termékeknél átrendeződés történt. A savanyított tejtermékek esetében 6 százalékkal csökkent, míg a sajt és túró kategóriában 14 százalékkal nőtt az import mennyisége.

A NYERSTEJ ÉVES FELVÁSÁRLÁSA

ezer tonna

Forrás: KSH, VG-grafika

Az utóbbi három évben lejtmenetbe fordult a tejfelvásárlás

Az elmúlt évben az export szerkezetében is megtört egy kedvező folyamat. A 2022-ben jellemző pozitív irányú elmozdulás, amely a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele irányába történt, tavaly visszafordult. Miközben ugyanis a nyers és a fogyasztói tej exportmennyisége 3 százalékkal nőtt 2023-ban az előző évhez képest, a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele nagyobb mértékben csökkent.

Az egy évvel korábbi mennyiségekhez képest a sajt és túró exportja 26, a savanyított tejtermékeké pedig 12 százalékkal lett kevesebb.

A magyar termelők nyerstej-kivitele 7 százalékkal emelkedett az előző évvel összevetve. A korábban jelentős célországoknak számító, de 2022-ben a teljes tejexport 4 százalékát kitevő olasz kivitel növekedésnek indult: az előző év azonos időszakában kiszállított mennyiségnek közel két és félszerese került az olasz felvásárlókhoz. Jelentős mértékben,

- 16 százalékkal tovább nőtt a korábbi évben megerősödött horvátországi kivitel,
- míg a Romániába irányuló export mennyisége 19 százalékkal visszaesett.
- Eközben a többi célország (Bulgária, Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia) felé irányuló nyerstej-szállítás nagyobb mértékben, 29 százalékkal emelkedett.

A romániai kivitel részaránya az összes exportból továbbra is a legmagasabb, de a korábbi mintegy 60 százalék helyett már csak 38, míg a horvát kivitelé 22, az olasz exporté pedig 9 százalékra emelkedett.

Újra van némi állománynövekedés

A friss adatok szerint legalább a tehenállományban látszik némi pozitív változás, igaz, ez egyelőre meglehetősen törékenynek tűnik. A tehenállomány egy év alatt 3,3 százalékkal csökkent, de az idei első kéthavi adatok már 0,9 százalékos növekedést mutattak, ami annak köszönhető, hogy kevesebb tehenet vontak ki a termelésből, és több üszőt állítottak be.

Ezt a törékenységet jelzik a felvásárlási adatok: a 2023 novemberében megkezdődött növekedés 2024 januárjában megtorpant, a havi felvásárlás 2 százalékkal ismét elmaradt az előző évi mennyiségtől. A február ugyanakkor újra emelkedést hozott, 5 százalékkal több nyers tejet vásároltak fel, mint egy évvel korábban.

Forrás: www.vg.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.